

Udskriftsdato: 25. december 2025

2024/1 BTL 221 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om ændring af værnepligtsloven, lov om forswarets personel og forskellige andre love (Fuld ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt, indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd og fritagelse for at møde til Forsvarets Dag under helt særlige forhold)

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af værnepligtsloven, lov om forswarets personel og forskellige andre love

(Fuld ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt, indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd og fritagelse for at møde til Forsvarets Dag under helt særlige forhold)

[af forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-4. Forsvarsministeren har stillet ændringsforslag nr. 5-7.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, SF, M, DF, ALT og IA) vil stemme imod ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (DD, LA, KF, EL og RV) vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget.

Et *flertal* i udvalget (S, V, SF, M, DF, ALT og IA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af forsvarsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (LA, KF og RV) indstiller lovforslag A og B til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Mindretallet vil, hvis ændringsforslaget om deling af lovforslaget bliver forkastet ved 2. behandling, stemme for lovforslaget og for de af forsvarsministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (DD) indstiller lovforslag A til *forkastelse* ved 3. behandling og lovforslag B til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Mindretallet vil, hvis ændringsforslaget om deling af lovforslaget bliver forkastet ved 2. behandling, stemme for lovforslaget og for de af forsvarsministeren stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (EL) vil, hvis ændringsforslaget om deling af lovforslaget bliver vedtaget ved 2. behandling, redegøre for sin stilling til lovforslag A og B ved 3. behandling. Mindretallet vil, hvis ændringsforslaget om deling af lovforslaget bliver forkastet ved 2. behandling, redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling, men mindretallet vil stemme for de af forsvarsministeren stillede ændringsforslag.

Borgernes Parti, Naleraq, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget mener, at det er en uskik, at regeringen med lovforslaget samler to selvstændige aftaler i ét lovforslag. Derfor har DD stillet ændringsforslag om en opdeling.

Det skyldes, at DD bakker op om delen med styrkelsen af værnepligten – men ikke delen om indførelse af kvindelig værnepligt, da forsvaret er alt for vigtigt til at være en ligestillingspolitisk kampplads.

DD mener, at det er positivt, at flere kvinder melder sig til værnepligten, men det bør være frivillighedsvej, der er det bærende princip for kvinder i værnepligt – ikke tvang.

Hvis ikke det lykkes at få opdelt lovforslaget, ender DD med at støtte lovforslaget. Det ændrer dog ikke på, at DD hele tiden har været imod at indføre kvindelig værnepligt og fortsat er imod.

DD tror derimod på, at hvis der skabes bedre forhold for de kvindelige værnepligtige, kan vi også få flere kvindelige værnepligtige.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (DD), tiltrådt af et *mindretal* (LA, KF, EL og RV):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af værnepligtsloven, lov om forsvarets personel og forskellige andre love (Fuld ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt)« omfattende § 1, nr. 1-5, 7 og 8, § 2, nr. 1, 5 og 6, §§ 3-8, § 9, stk. 1-3, og § 10.

B. »Forslag til lov om ændring af værnepligtsloven og lov om forsvarets personel (Indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd og fritagelse for at møde til Forsvarets Dag under helt særlige forhold)« omfattende § 1, nr. 6, § 2, nr. 1-4, § 9, stk. 1 og 4-6, og § 10, stk. 1 og 2.

[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 2

2) *Nr. 1* affattes således:

»1. I § 2, stk. 2, 2. pkt., ændres »konstabelelever, værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår« til: »konstabelelever og værnepligtige«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

Til § 2

3) *Nr. 1* affattes således:

»1. I § 2, stk. 2, 1. og 2. pkt., udgår »af linjen og reserven«, og i stk. 2, 2. pkt., ændres »værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår« til: »værnepligtige menige og kvindelige menige på værnepligtslignende vilkår«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget]

Til § 10

4) *Paragraffen* affattes således:

»§ 10

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 1 og 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.«
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget]

Af forsvarsministeren, tiltrådt af et flertal (S, V, SF, M, DF, ALT og IA):

d

Ændringsforslag til det udelte lovforslag

Til titlen

5) I *undertitlen* indsættes efter »helt særlige forhold«: »m.v.«
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 7]

Til § 1

6) Efter nr. 5 indsættes:

»01. I *overskriften* til kapitel III indsættes efter »session«: »m.v.««
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 7]

7) Efter nr. 6 indsættes:

»02. I § 17, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »Deltagere i Forsvarets Dag«: »og deltagere i undersøgelser, afprøvninger m.v., der gennemføres efter Forsvarets Dag, og som er nødvendige at gennemgå forud for påbegyndelse af værnepligtstjeneste,««
[Udvidelse af muligheden for at yde fribefordring til værnepligtige]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslaget deles op i to separate lovforslag, således at der kan stemmes separat om delen vedrørende kvindelig værnepligt og delen vedrørende indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd og fritagelse for at møde til Forsvarets Dag under helt særlige forhold.

Til nr. 2-4

Ændringsforslagene er en konsekvens af ændringsforslag nr. 1.

Til nr. 5 og 6

Ændringsforslagene er en konsekvens af ændringsforslag nr. 7.

Til nr. 7

Det foreslås med ændringsforslag nr. 7, at muligheden for at yde fribefordring til værnepligtige udvides, således at deltagere i undersøgelser, afprøvninger m.v., der gennemføres efter Forsvarets Dag, og som er nødvendige at gennemgå forud for påbegyndelse af værnepligtstjeneste, har ret til fribefordring fra hjemsted her i landet til mødestedet og omvendt.

Den foreslåede ændring vil indebære, at i det omfang der efter Forsvarets Dag er behov for at gennemføre undersøgelser, afprøvninger m.v. af værnepligtige, som er nødvendige at gennemgå forud for påbegyndelse af værnepligtstjeneste, vil der kunne ydes fribefordring til de pågældende. Det vil eksempelvis kunne være i tilfælde, hvor værnepligtige gennemgår yderligere undersøgelser m.v. end de, der er gennemført på Forsvarets Dag, med henblik på at sikre, at særlige helbreds krav, der måtte være til værnepligtstjenesten, kan opfyldes af den pågældende. Det vil eksempelvis også kunne være i tilfælde, hvor værnepligtige efter Forsvarets Dag gennemgår afprøvning med henblik på at kunne aftjene værnepligtstjeneste som løjtnant.

Med den foreslåede ændring vil forsvarsministeren eller den myndighed, som forsvarsministeren bemyndiger til det, dermed fremadrettet efter værnepligtslovens § 17, stk. 2, 2. pkt., også kunne fastsætte regler om fribefordring til værnepligtige i de ovennævnte tilfælde.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. april 2025 og var til 1. behandling den 13. maj 2025. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og forsvarsministeren sendte den 26. marts 2025 dette udkast til udvalget, jf. FOU alm. del – bilag 105. Den 29. april 2025 sendte forsvarsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 5 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 8 spørgsmål til forsvarsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Benny Engelbrecht (S) Bjarne Laustsen (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Jesper Petersen (S)

Kasper Roug (S) Mogens Jensen (S) Flemming Møller Mortensen (S) Simon Kollerup (S)

Christian Friis Bach (V) Hans Andersen (V) Peter Juel-Jensen (V) nfm. Hans Christian Schmidt (V)

Peter Have (M) Charlotte Bagge Hansen (M) Aaja Chemnitz (IA) Lise Bech (DD)

Søren Espersen (DD) Carsten Bach (LA) Alexander Ryle (LA) Rasmus Jarlov (KF) fmd.

Mai Mercado (KF) Mads Fuglede (DD) Alex Ahrendtsen (DF) Anne Valentina Berthelsen (SF)

Karsten Hønge (SF) Trine Pertou Mach (EL) Søren Søndergaard (EL) Stinus Lindgreen (RV)

Sascha Faxe (ALT)

Borgernes Parti, Naleraq, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50		
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Radikale Venstre (RV)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støj- berg (DD)	16	Alternativet (ALT)	6
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Borgernes Parti – Lars Boje Mathie- sen (BP)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Naleraq (N)	1
Moderaterne (M)	12	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	9	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	7	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
